

groene-zandloopkever

INSECTEN IN DE KIJKER DEEL 8 (SLOT)

De kevers is de laatste orde die aan bod komt in deze reeks van "Insecten in de kijker". Wereldwijd is dit de orde met de meeste soorten, men schat het op meer dan 300.000 soorten. In ons land komen er ca. 4.000 soorten voor. Sommige zijn maar een mm groot, maar het vliegend hert is de grootste voor ons land, hij kan tot 85 mm groot worden. Alle families aan bod laten komen in dit artikel zou ons te ver leiden, we beperken ons tot enkele goed herkenbare soorten of families.

Kevers worden nogal eens verward met wantsen, maar er is wel een zeer duidelijk verschil, het voorste paar vleugels is volledig verhard, dit is niet zo bij de wantsen. Kevers hebben ook bijtende monddelen, sommige zijn planteneters, andere zijn carnivoor en voeden zich met andere insecten of ongewervelden.

Loopkevers

Al direct een grote familie met zo'n 360 vertegenwoordigers in ons land. Deze van genus Calabrus

groene-zandloopkever

Aaskevers

In de natuur moet er ook opgeruimd worden, deze taak wordt o.a. waargenomen door de aaskevers. Misschien minder appetijtelijk om naar op zoek te gaan, maar het zijn vaak wel erg mooie kevers. Twee soorten, niet zo moeilijk waar te nemen: de **oranje aaskever** en de **krompootdoodgraver**. De oranje aaskever leeft niet alleen van aas, maar ook van mest en rottend plantenmateriaal, durft ook te vreten aan de grote stinkzwam en helpt zo mee met het verspreiden van de sporen. De **krompootdoodgraver** gaat op zoek naar lijkjes van een muis of vogel die hij dan begraaft. De wijfjes zetten

boven : oranje aaskever
onder : krompootdoodgraver

in de omgeving hiervan hun eitjes af en de larven voeden zich met het aas. Aaskevers zijn goede vliegers, ze gaan actief op zoek naar dode dieren die ze weten te vinden met hun goed ontwikkeld reukvermogen.

Bladsprietkevers

De naam van deze familie verwijst naar hun waaivormige sprieten, de bekendste vertegenwoordiger is met stip de **meikever**. Liefhebbers van een perfecte gazon hebben het niet zo begrepen op sommige leden van deze familie. Hun larven, engerlingen ge-

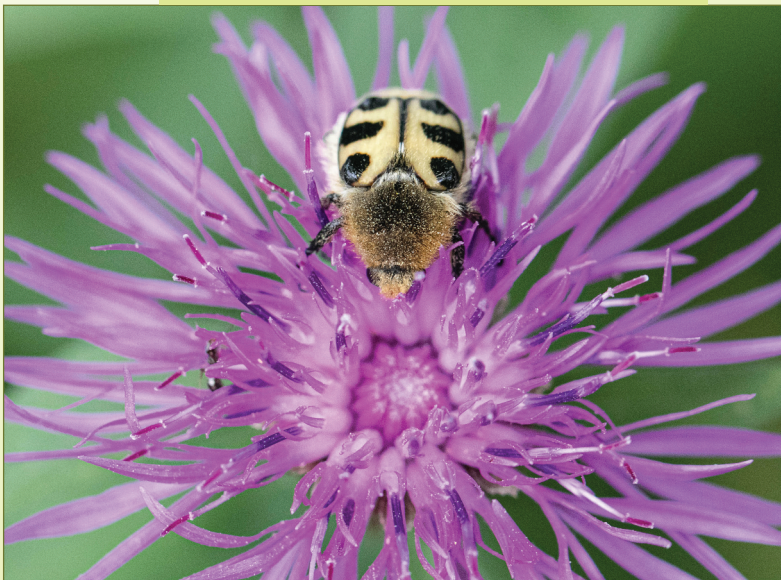
noemd, vreten graag aan plantenwortels, deze larven worden dan weer graag gegeten door mollen. Ook een soort die onze gazonliefhebber niet graag ziet komen. Maar weet dat de meeste leden van deze familie er prachtig uitzien, en een perfecte gazon is ook maar saai. Op schermbloemigen kan je de **penseelkever** aantreffen, de larven van deze leven in rottend hout. Heb je thuis een composthoop dan maak je kans op de **neushoornkever**, en deze wordt toch al gauw 4 cm groot. Ook de vele soorten mestkevers behoren tot deze familie.

Kijken we even terug naar september - oktober vorig jaar, overal kon je toen grote zwermen mestkevers van het genus **Aphodius** waarnemen. De reden van deze invasie is nooit uitgeklaard, de soort die toen zo massaal voorkwam tref je vooral aan in paardenmest. In normale jaren worden er in waarnemingen.be nooit meer dan 25 individuen ingegeven, voor 2019 waren dit er 73.000.

Kniptorren

Kniptorren zijn langwerpige kevers die als ze op hun rug liggen met een knippend geluid omhoog springen om terug op hun buik terecht te komen. Er zijn diverse soorten velen; zijn grijsachtig gekleurd, maar je hebt ook de algemene **bloedrode kniptor**. De larven van de kniptor worden ritnaalden genoemd en leven in de bodem of rottend hout. Ze zijn vegetarisch of carnivoor. Kniptorren kunnen vliegen, maar hiervoor klimmen ze eerst op een grashalm of een takje.

bladsprietkever : penseelkever

Lieveheersbeestjes

Lieveheersbeestjes kent waarschijnlijk iedereen wel, goed voor een 60-tal soorten in ons land. De meeste zijn eenvoudig op naam te brengen op basis van de kleur, aantal vlekken en hun vorm en de tekening op het halsschild. Lieveheersbeestjes zijn onze biologische bestrijders van bladluizen. Een volwassen diertje eet zo'n 80 bladluizen per dag, de larven zelfs nog meer, deze kunnen er 120 per dag verorberen.

Het **Aziatisch lieveheersbeestje** is ooit ingevoerd voor de biologische bestrijding van bladluizen en is nu overal zeer algemeen. Het overwintert in grote groepen in gebouwen en kan je dus ook vaak in huis aantreffen. Het is wat groter dan onze inheemse soorten en komt voor in zo'n 15 kleurvarianten.

Maar wist je dat er ook een **ongevleugeld lieveheerstbeestje** is, dit heeft enkel dek-schilden en kan dus niet vliegen. Het komt bij ons enkel voor langsheen de Durme en in de Heimeersen in Stekene. Deze soort tref je aan in ruige vegetaties langsheen kanalen en vaarten en verspreid zich passief via het water.

Boktorren

Boktorren zijn makkelijk te herkennen aan hun erg lange sprieten, vaak langer dan het lichaam zelf. De larven van boktorren leven bijna allemaal in hout, levend of dood. Volwassen kevers worden wel vaak op bloemen of bladeren aangetroffen. Dit is het geval voor de **kleine wespenboktor**, **gewone distelboktor** en **gewone smalboktor**. Drie soorten die je bij ons makkelijk kan waarnemen.

foto's van boven naar onder

kleine wespenboktor

gewone-distelboktor

geringelde smalboktor

Bladhaantjes

De bladhaantjes vormen een grote familie met vaak mooi gekleurde kevertje waarvan het lichaam enigszins bolvormig is. Het **elzenhaantje**, het **gevekt wilgenhaantje** en ook de **coloradokever** behoren tot deze familie. De coloradokever is eigenlijk een exoot afkomstig uit Midden-Amerika. Het is jarenlang intensief bestreden omdat hij veel schade toebrengt aan aardappelen. Een ietwat aparte soort binnen deze familie zijn de **schildpadtorretjes**. Het halsschild van deze bedekt de volledige kop van het insect en heeft met wat fantasie wel iets weg van een schildpad. Ook de **aardvlooiën** behoren tot deze familie. Dit zijn zeer kleine kevertjes (2 à 3 mm) die bij de minste verstoring ver weg springen.

Marc Bogaerts

Foto's Brigitte Van Passel

foto's van boven naar onder

elzenhaantje

gevekt wilgenhaantje

roestige distelschildpadtor.

